

VISIE

BLAD MET EEN MENING VOOR EEN WERELD IN BEWEGING

bpost
PB-PP1
BELGIËN / BELGIQUE

| AFGIFTEKANTOOR BRUSSEL X | JAARGANG 80 | P806000 | 09 | WEST-VLAANDEREN | 07.05.2024 | MAANDELIJKE UITGAVE | VOLGEND NR. 06.06.2024

Met de ACV-kandidaten kies je ook in
West-Vlaanderen voor oplossingen

SOCIALE
VERKIEZINGEN
2024

Hoe sterker de vakbond, hoe hoger je loon en hoe beter het werk

Uit onderzoek blijkt dat werknemersinspraak zorgt voor meer sociale rechten en meer welzijn op het werk, voor hogere lonen en voor meer productiviteit.

De aanwezigheid van een vakbond op de werkvloer heeft meerdere voordelen. Het onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) van de KU Leuven toonde dat al enkele jaren geleden aan. Een vakbond op de werkplek biedt werknemers meer kansen om gebruik te maken van hun sociale rechten. Zo geven Belgische vrouwelijke werknemers duidelijk meer aan dat ze ouderschapsverlof kunnen opnemen als er een vakbond op hun werkvloer actief is.

In bedrijven met een vakbondswerking is de kans om opleiding te volgen via het werk ook groter. Dat geldt voor alle werknemers en in alle sectoren. Dat positief effect is extra uitgesproken voor werknemers die korter geschoold zijn. Op die manier vermindert vakbondsvertegenwoordiging ook de ongelijkheid in opleidingskansen en doorgroei-mogelijkheden.

Meer welzijn op het werk

Ook voor het welzijn van de werknemers maakt een vakbond het verschil. Bij slecht leiderschap en grensoverschrijdend gedrag, bijvoorbeeld. Daar gaat het steeds om machtsongelijke situaties. Een individuele werknemer is vaak niet in een positie om iets te doen tegen dat gedrag. Werknemers die verkozen worden als afgevaardigde kunnen dan wel het verschil maken. Zij zijn beschermd tegen ontslag, hebben inspraak, worden door hun vakbond geïnformeerd over wetgeving en bijgestaan in dossiers door juristen en experts. En dat loont. Zowel internationaal als Belgisch onderzoek toonden aan dat de aanwezigheid van vakbonden in coronatijden zorgde voor een veiligere werkplek.

Hoger loon

Onderzoek naar de effecten van sociaal overleg op ondernemingsniveau in België toont aan dat sociaal overleg op de werkplek in de vorm van afgesloten cao's zorgt voor hogere lonen en hogere productiviteit. Dat illustreert hoe sociaal overleg op de ondernemingsvloer kan leiden tot win-winsituaties voor werkgevers en werknemers.

Hoe zat het weer bij de vorige sociale verkiezingen?

Vier jaar geleden, in volle coronacrisis, vonden de vorige sociale verkiezingen plaats. Toen werd het ACV andermaal de grootste vakbond van België.

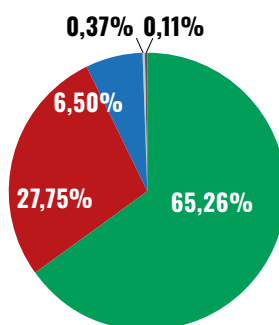
Bij de vorige sociale verkiezingen behaalde het ACV in ons land in totaal ruim 51 procent van de stemmen voor de Comités voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW).

© Michaël De Lousnoy

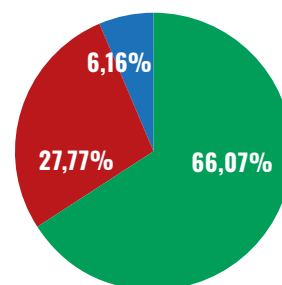
De vorige resultaten in West-Vlaanderen

ONDERNEMINGSRAAD STEMMEN

■ ACV ■ ABVV ■ ACLVB ■ NCK ■ individuele kandidaten

COMITÉ PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK STEMMEN

Wallenius Wilhelmsen Logistics Zeebrugge

AUNDE Belgium
Wervik

Ardo Ardoorie

C-Mec Kortrijk

Hier klinkt je stem het luidst!

Voor de Ondernemingsraden (OR) behaalde het ACV 50,36 procent van de stemmen. De socialistische vakbond ABVV is de tweede vakbond van het land, met 34,77 procent van de stemmen. Op een respectabele afstand volgt de liberale vakbond ACLVB met 13,3 procent van de stemmen. Op de provincie Henegouwen na is het ACV overal de grootste. In alle Vlaamse provincies is het ACV afgetekend de grootste vakbond, met overal minstens 15 procentpunten voorsprong op het ABVV.

Het loont om de grootste vakbond te zijn. Het kiesstelsel belooft de grootste vakbond met een zetelvoordeel, waardoor het ACV in de overlegorganen in de ondernemingen meer invloed kan uitoefenen. De uitslag van de verkiezingen bepaalt bovendien de sterkte van het ACV in nationale overlegorganen, zoals de Nationale Arbeidsraad en het Vlaams sociaaleconomisch overleg SERV. ■

De komende weken, tussen 13 en 26 mei, kiezen bijna 2 miljoen werknemers wie de komende vier jaar hun belangen als vakbondsafgevaardigde zal verdedigen. Deze sociale verkiezingen hebben een enorme impact op het dagelijkse leven, want we brengen veel tijd door op het werk. Het is dus belangrijk dat de zaken daar goed én in overleg geregeld zijn. En werknemers verdienen het om gehoord te worden!

Al meer dan drie decennia is het ACV de grootste vakbond bij de sociale verkiezingen, en dat in alle delen van het land. Ik ben ervan overtuigd dat het ACV opnieuw sterk uit de verkiezingen zal komen. Omdat het ACV dé vakbond is van het sociaal overleg. De vakbond van oplossingen voor problemen waar mensen dagelijks mee geconfronteerd worden. We roepen misschien niet het luidst, maar we staan er wel. Met kennis van zaken. De resultaten liegen er niet om! Veertigduizend ACV-afgevaardigden deden de voorbije vier jaar uitstekend werk. Ze strijden iedere dag voor gelijke rechten voor alle werknemers. ACV-afgevaardigden zijn de steun en toeverlaat voor collega's die het soms wat moeilijker hebben.

Daarom roep ik u, beste lezer, op om te gaan stemmen! Stemmen in een kieshokje, per brief of digitaal, het maakt niet uit. Iedere stem telt en is een steun voor onze ACV-kandidaten. Dat is belangrijk, want hoe groter de opkomst bij de verkiezingen,

hoe meer werkgevers luisteren wanneer leden van het comité en de ondernemingsraad spreken. En hoe beter de oplossingen die het resultaat zijn van het sociaal overleg.

Dus: stem 2, stem ACV!

Ann Vermorgen, voorzitter ACV

Delta Light
Gullegem

Fromunion Passendale

Greenyard Frozen Westrozebeke

Stemmen, hoe doe je dat?

De komende dagen mogen 1,7 miljoen werknemers hun vertegenwoordigers kiezen voor het sociaal overleg met hun werkgever. De persoon op wie je stemt zal jou en je belangen de komende vier jaar vertegenwoordigen. Maar hoe breng je je stem correct uit?

In elke onderneming of organisatie met minstens 50 werknemers moet er een Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) zijn. Dat staat onder andere in voor de preventie van arbeidsongevallen en voor het welzijn op de werkvloer. Vanaf 100 werknemers is ook een Ondernemingsraad (OR) verplicht. Daarin beslissen de werknemersvertegenwoordigers bijvoorbeeld mee over het arbeidsreglement, opleidingskansen of het uurrooster.

Van 13 tot 26 mei zullen 1,7 miljoen werknemers in zeventienduizend ondernemingen uit de privésector en het vrij onderwijs kunnen stemmen op hun favoriete kandidaten voor dat sociaal overleg. Alle werknemers mogen stemmen: je hoeft dus geen lid te zijn van een vakbond om te mogen stemmen. Ook uitzendkrachten mogen hun stem uitbrengen, als ze minstens 32 dagen (met of zonder onderbreking) in dezelfde onderneming als uitzendkracht hebben gewerkt tussen 1 november 2023 en 31 januari 2024. Maar hoe breng je correct je stem uit?

Lijststem of naamstem

Je kunt stemmen met een lijststem of met naamstem(men). Een lijststem uitbrengen doe je als je instemt met de volgorde van de kandidaten op de lijst. Je kleurt het bolletje bovenaan de lijst, in het geval van het ACV is dat lijst 2.

Wil je liever een andere volgorde op de lijst? Dan kun je één of meerdere naamstemmen uitbrengen. Je kleurt het bolletje achter de namen van de kandidaten die je wilt steunen. Let op: breng niet méér naamstemmen uit dan er effectieve mandaten te begeben zijn. Dan wordt je stem opnieuw een lijststem. Stemmen op meerdere lijsten maakt je stem ongeldig.

Papier of elektronisch

In ondernemingen waar per brief wordt gestemd, krijg je met de post een brief van de werkgever. Daarin zit een oproepingsbrief met instructies, een lege gefrankeerde en geadresseerde omslag, en een of meerdere blanco enveloppes met een stembiljet. Lees aandachtig de instructies, en vul elk stembiljet in. Zodra je gestemd hebt, steek je de envelop in zijn oorspronkelijke enveloppe. Steek nooit meerdere stembiljetten in één omslag, want dat maakt de stemming ongeldig. Steek de gevulde blanco enveloppes in de gefrankeerde en geadresseerde enveloppe. Zorg ervoor dat je naam, voornaam en je handtekening op de gefrankeerde omslag staan. Verstuur de omslag zo snel mogelijk met de post.

Wordt er in jouw onderneming elektronisch gestemd? Dan vind je op het startscherm het overlegorgaan waarvoor gestemd wordt (CPBW of OR) en een overzicht van de verschillende vakbonden met hun lijstnummer die in jouw onderneming een kandidatenlijst hebben ingediend. Kies eerst je vakbond (voor het ACV lijst 2). Je krijgt dan een lijst met de namen van de verschillende kandidaten in volgorde van hun voordracht. Je kunt een lijststem of naamstem(men) uitbrengen.

~ hetacv.be/socialeverkiezingen

Hoe verlies op je belas

Een kwart van de vereenvoudigde – vooraf door de fiscus ingevulde – belastingaangiftes bevatte vorig jaar fouten. Tegelijk gaat het aantal vereenvoudigde aangiftes in stijgende lijn. ‘Dat steeds meer aangiftes vereenvoudigd zijn, is zeker een vooruitgang’, zeggen belastingexperts bij het ACV Ive Rosseel en Erik Van Laecke. ‘Desondanks kijk je best je aangifte goed na.’

~ Tekst **Dominic Zehnder**

Vanaf nu kun je weer via Tax-on-web je belastingaangifte invullen en indienen. Meer dan vier miljoen

belastingplichtigen krijgen een vereenvoudigde aangifte voorgeschoteld. Twee jaar geleden trok het ACV al aan de alarmbel vanwege het groot aantal fouten in die vooraf ingevulde aangiftes, zegt Ive Rosseel.

‘We merken dat de fiscus luistert naar onze opmerkingen en inspanningen levert om het aantal fouten te verminderen. Toch blijft een kwart vereenvoudigde aangiften met fouten een hoog cijfer en kun je maar beter alles nog eens goed nakijken. Want de fouten zijn vaak vooral nadelig voor de belastingplichtige.’

Persoonlijk verantwoordelijk

Niet alleen kun je door fouten minder geld terugkrijgen dan waar je eigenlijk recht op hebt, het kan ook grotere gevolgen hebben, legt Rosseel uit. Staat er een fout in, dan ben jij daar zelf voor

Jan Yperman Ziekenhuis
Ieper

Umicore Brugge

Je geen geld tingbrief?

verantwoordelijk. En tegenover sommige fouten – denk aan een niet-aangegeven inkomen – staan boetes en belastingverhogingen.'

Verdere vereenvoudiging

Het ACV blijft intussen streven naar een verdere vereenvoudiging van de belastingaangifte. In vergelijking met vorig jaar zijn er dit jaar slechts tien codes minder. Het aantal codes had nog heel wat minder kunnen zijn als de geplande fiscale hervorming van minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V) erdoor was geraakt.

Belastingexpert Erik Van Laecke (ACV Oost-Vlaanderen): 'Het is niet alleen het aantal codes dat het correct invullen en controleren van de gegevens bemoeilijkt. Het is even belangrijk dat de belastingplichtige over correcte gegevens beschikt, maar ook dat de documenten in een begrijpelijke taal zijn.' ■

VINCENT VAN PETEGHEM,
MINISTER VAN FINANCIËN (CD&V)

'De beste maatregel is een vereenvoudiging van ons fiscaal systeem'

'De fouten in de vereenvoudigde aangifte zijn eerder onvolledigheden. Het feit dat belastingvoordelen niet automatisch zijn ingevuld, komt hoofdzakelijk omdat de informatie niet per fiche wordt bezorgd aan de FOD Financiën. Ook moeten we er zeker van zijn dat het gaat om de juiste belastingplichtige. Schrijf- en tyfouten bij giften leiden bijvoorbeeld vaak tot niet-identificeerbare attesten.'

'Om de informatieverzameling te verbeteren en te verzekeren dat iedereen de voordelen krijgt waar hij recht op heeft, heeft deze regering onder andere opvanginitiatieven verplicht om kinderopvangattesten digitaal in te dienen, en moet het

rijksregisternummer op bepaalde fiches worden vermeld, de enige zekerheid op een één-op-éénidentificatie.'

'Uiteraard moet telkens een afweging gemaakt worden tussen de administratieve lasten en het voordeel van een nog vollediger ingevulde aangifte. De beste maatregel blijft echter de vereenvoudiging van ons fiscaal systeem. Daarom zal een volgende regering een fiscale hervorming moeten realiseren. Experts hebben daarvoor al het voorbereidend werk gedaan.' ■

de 7 meest voorkomende fouten

KINDEREN EN GEZINSLEDEN TEN LASTE

Kijk na of alle kinderen en andere gezinsleden ten laste ook effectief in de aangifte staan. Kinderen die als jobstudent of als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf aan de slag zijn worden soms door de fiscus vergeten, net als inwonende ouders of andere volwassenen.

KADASTRAAL INKOMEN

Wie in 2022 of 2023 een woning of grond kocht, verkocht of heeft geërfd kijkt best het kadastraal inkomen goed na. De kans is groot dat de fiscus daar nog geen rekening mee hield.

ZWARE HANDICAP

Bij heel wat belastingplichtigen die onder de categorie zware handicap vallen, staat deze niet inge-

vuld, terwijl het bij personen die niet in die categorie vallen soms wel ingevuld staat.

LENING, SCHULDSALDO-VERZEKERING EN LANGETERMIJNSPAREN

Deze zaken staan doorgaans automatisch ingevuld, maar het gebeurt soms dat het ontbreekt – vooral bij wie deze voor het eerst kan aangeven. Deze zaken kun je trouwens fiscaal optimaliseren door het maximale bedrag te vermelden bij de partner met het hoogste inkomen en het eventuele saldo bij de andere partner.

KINDEROPVANGKOSTEN

Vorig jaar waren de uitgaven voor de kinderopvang niet overal correct ingevuld, wat 11.000 ouders een boete opleverde. Kijk dus zeker goed na of het juiste, aftrekbare bedrag is ingevuld.

NEGATIEVE FICHES

Wie een werkloosheids- of ziektevergoeding moest terugbetalen, moet die manueel in mindering brengen op de aangifte. De negatieve fiches verwerkt de fiscus slechts zelden.

AFTREKPOSTEN

Vergeet zeker je aftrekposten zoals giften, onderhoudsgeld of dividenden van aandelen niet na te kijken. Giften staan soms wel, soms niet vermeld. Onderhoudsgeld moet je altijd zelf toevoegen aan de aangiften. Wie aandelen heeft en daar een dividend voor ontving, kan de roerende voorheffing vaak recupereren, maar ook dat moet je handmatig invullen.

‘Als je in het stemhokje rechtvaardige fiscaliteit wil, dan weet je wat te doen’

De Vivaldi-regering heeft de koopkracht goed beschermd, maar grote hervormingen liepen spaak. ‘Omdat partijvoorzitters aan de zijlijn bleven roepen’, zegt beweging.net-voorzitter Peter Wouters op Rerum Novarum.

– Tekst **An-Sofie Bessemans & Simon Bellens** – Foto **Bart Dewaele**

Op Rerum Novarum, het jaarlijkse feest van de christelijke arbeidersbeweging, waarschuwt beweging.net-voorzitter Peter Wouters politici voor de afstand tussen burgers en de politiek. Luisterbereidheid en nabijheid, daar ontbreekt het aan. ‘Politici luisteren wel graag naar het middenveld’, zegt hij. ‘Maar vooral als het in hun kraam past.’

‘Het dienstbetoon om te luisteren naar de zorgen van individuele burgers en hen te helpen, vonden we *paternalistisch* en niet meer correct. Maar daarmee is de afstand tot

de politiek gegroeid. Er is opnieuw een vorm van gepaste nabijheid nodig, zowel van politici als van het middenveld. Dat beseffen organisaties. Zo zoekt CM proactief mensen op die de weg niet vinden via de digitale dienstverlening, en geeft de kwb opleidingen aan *buurtluisteraars*.’

Speelt het middenveld zijn rol nog voldoende om dat luisterend oor te vertalen naar de politiek?

WOUTERS – ‘De band tussen middenveldorganisaties en politici is moeilijker geworden. Politici luisteren wel naar het middenveld,

maar vaak alleen als ze zeggen wat die politici willen. Daar kunnen we niet in meegaan. Het middenveld probeert verder te staan van de waan van de dag. We laten ons niet leiden door dreigementen of opportunisme. Eenvoudig is dat niet, want we willen mensen en politici meenemen in het tot stand komen van een standpunt of beleidsvoorstel. We moeten dat eigenaarschap delen. Dat vraagt tijd.’

Moeten ervaren rotten uit het middenveld ook niet vaker zelf een politiek mandaat willen opnemen?

WOUTERS – ‘Het valt me inderdaad op dat mensen met praktijkervaring in het middenveld of onderzoekers weinig meedoen aan het politieke proces. Kandidaten uit het middenveld zijn zeldzaam op politieke lijsten. Nochtans is er aan knappe koppen geen gebrek. We moeten blij zijn als ze die politieke stiel aandurven. Eigenlijk is dat spijtig. Steeds meer organisaties stellen zich zogenaamd neutraal op. Dat maakt zich bekennen tot een politieke groep natuurlijk moeilijk. Daarnaast moet het lik-op-stukbeleid van sommige partijen sneuvelen. Als wij aan de macht komen, betalen jullie de prijs, belooft het Vlaams Belang aan mensen uit het middenveld. Dat dreigement hoort niet thuis in een gezonde politieke omgeving.’

In de aanloop naar de verkiezingen klinkt de stemming over Vlaanderen en België negatief. Een rampzalige begroting, niet genoeg mensen aan het

werk, een onwerkbaar staatsstructuur ... Deelt u dat pessimisme?

WOUTERS – ‘Nee, ik deel dat niet. België heeft tijdens de afgelopen crisissen de koopkracht het best beschermd van alle OESO-landen. Door maatregelen zoals het uitgebreid sociale energietarief, de coronawerkloosheid, de btw-verlaging op energie, en natuurlijk ook door de automatische loonindexering, viel de economische schade bij ons mee en konden we snel herlanceren.’ ‘Vergeet ook niet dat de afgelopen legislatuur meer dan een miljard euro structureel geïnvesteerd werd in de zorgsector, voor meer personeel en betere lonen. Een zelden geziene inspanning, waar nauwelijks iemand het over heeft.’

‘Toch heb ik begrip voor de frustratie dat enkele grote hervormingen niet gelukt zijn, in het bijzonder de fiscale hervorming. Ik had gehoopt en gedacht dat de confrontatie van zeven partijen en vier politieke stromingen in de Vivaldi-regering tot weloverwogen compromissen zou leiden. Maar als de winst voor partijen belangrijker blijkt dan het algemeen belang, en grote vraagstukken, zoals onze pensioenen en het belastingsysteem, onopgelost blijven, dan ben ik teleurgesteld. Een regering is een ploeg. Winnen doe je samen.’

Wie acht u daarvoor verantwoordelijk?

WOUTERS – ‘Om eerlijk te zijn, kan ik ook zelf niet altijd de vinger op de wonde leggen. Georges-Louis Bouchez (MR-voorzitter, red.) heeft vaak de hakken in het zand gezet. Maar het grote probleem lijkt mij dat partijvoorzitters zich roepend aan de zijlijn moeien met het beleid, zonder dat ze zelf lid zijn van de regering.’

In onze buurlanden is het de gewoonte dat partijleiders zelf de leiding van de regering opnemen.

WOUTERS – ‘Dat vind ik logisch. Met de beste stuurder aan wal blijven grote dossiers vastzitten en kalft het vertrouwen in de politiek af. Daar kunnen de partijen zelf ook niet gelukkig mee zijn, denk ik.’ ‘In de Vlaamse regering was het de bedoeling dat de voorzitters van alle partijen in de regering zouden toetreden. (Bart De Wever van N-VA, Gwendolyn Rutten van Open VLD en Wouter Beke van CD&V, red.) Alleen Wouter Beke heeft zich toen aan die afspraak gehouden. (Inmiddels werd hij als

minister van Welzijn opgevolgd door Hilde Crevits, red.)’

Wat is voor u de absolute prioriteit voor de volgende Vlaamse en federale regering?

WOUTERS – ‘Op Vlaams niveau is dat het huisvestingsbeleid. Er staan ruim 180.000 gezinnen op een wachtlijst voor een sociale woning. Ik vind het heel pijnlijk om te zien hoe de negatieve bijklank op sociaal wonen toegenomen is in de laatste vijf jaar.’ ‘Federaal dwingen de omstandigheden ons om na te denken over de begroting. De nieuwe Europese begrotingsregels (die België zouden verplichten om de komende 7 jaar 27 miljard euro te besparen, red.), en de stijgende uitgaven voor de pensioenen en de gezondheidszorg, nopen tot grote inspanningen. Dat vraagt om een eerlijke verdeling van de lasten. Het kan niet dat mensen met een pensioen, een uitkering, of die zorg nodig hebben, de prijs betalen door een eenzijdig besparingsbeleid. Dan krijg je sociale onrust, zeker wanneer het vertrouwen in de politiek laag is.’ ‘De basis daarvoor moet een fiscale hervorming zijn. Die kan ervoor zorgen dat grote vermogens een eerlijke bijdrage leveren.’

‘Als je in het stemhokje een rechtvaardige fiscaliteit wil, dan weet je wat te doen’, zegt u in uw Rerum Novarum-toespraak.

WOUTERS – ‘Stem dan niet op een liberale partij. N-VA of Open VLD willen maar een stukje van de hervorming doorvoeren, en de grote vermogens zoveel mogelijk ongemoeid laten. Dat is niet waarvoor ik pleit. Minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V) is erin geslaagd om een evenwichtige hervorming voor te bereiden met alle betrokken partijen en sociale partners. Als je een fiscale hervorming wil, moet je bij CD&V zijn.’

Als we de peilingen mogen geloven, worden we na 9 juni wakker in een land waar, voor het eerst in de geschiedenis, extreemrechts de grootste is.

WOUTERS – ‘Laten we toch maar eerst de stemuitslag afwachten. Er zijn meer partijen dan Vlaams Belang. De kiesstrijd speelt zich af tussen alle partijen. Denk na over welke partij het beste past bij je standpunten en bij wat jij belangrijk vindt. Maak een positieve keuze.’ ■

1.

SPRINGKASTELENFESTIVAL

Jump for joy

Op 22 en 23 juni pakt kwb Schoonderbuku met de Big Bounce, het grootste springkussenfestival van België. In Scherpenheuvel kun je naast de springkussens verlustigen in games, attracties, confetti streamers, muziek, foodtrucks en nog veel meer.

~ Thebigbounce.be

2.

PODCAST

De toekomst van gezondheid

CM-voorzitter Luc Van Gorp gaat op de koffie bij Anne-Mie en Senne. Hoe zien de 68-jarige vrijwilliger bij gezinsondersteuner Wiegwijs, en de 19-jarige hoofdanimator bij jeugddienst Kazou het gezondheidsbeleid van de toekomst? Van nabijheid en betaalbaarheid, over mantelzorg en gezondheidsongelijkheid, tot mentale gezondheid in onze prestatiegerichte maatschappij. In de podcast *Waar draait het om?* ligt het hart op de tong.

~ Te beluisteren in de podcast *Leef Luistert* in je favoriete podcast-app.

Breintrein

					5		1
	1	7			4	9	
4					2		3
		6	7	8	3		
	9		4				
2			6		1		
	5				8	1	7
	7	1		5		8	
							2

PREMIERE

Visie-documentaire volgt 1 jaar lang 5 werkzoekenden

Werkzoekenden zijn lui, willen niet werken en liggen de hele dag in de zetel. Of toch niet? Lies Van der Auwera en Djorven Ariën van de Visie-redactie, volgden met hun camera een jaar lang vijf mensen in hun zoektocht naar werk. Deze verhelderende documentaire geeft een realistisch beeld van wat het inhoudt om zonder werk te zitten. Van teleurstelling naar hoop en weer terug.

Visie nodigt je uit op de première van 'Ik hoop spoedig van u te horen' op donderdag 23 mei om 20 uur in Sphinx Cinema in Gent. De deuren gaan open om 19.45 uur en om 20 uur start de vertoning. Het aantal plaatsen is beperkt, dus tijdig inschrijven is de boodschap! ■

~ De trailer bekijken en inschrijven kan via visie.net/video/filmvoorstelling

HET CIJFER

3 miljoen

Al 3 miljoen keer werd de Stemtest van VRT NWS en De Standaard, ontwikkeld door de Universiteit Antwerpen, ingevuld. Stemtesten krijgen vaak kritiek omdat de ja/nee-stellingen die je voorkeuren peilen selectief zijn en geen ruimte voor nuance laten, maar ze kunnen wel advies geven om je informeren voor de komende verkiezingen. Vergeet vooral niet om ook zelf na te denken. ■

DE ZOMERVAKANTIE STAAT VOOR DE DEUR

Vraag je ouderschapsverlof tijdig aan

Heel wat ouders overwegen loopbaanonderbreking tijdens de zomermaanden. Dat kan met ouderschapsverlof, maar dan moet je tijdig je aanvraag indienen bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA). 'De aanvraag verloopt in verschillende stappen, legt RVA-coördinator Laurens Van Tichelen uit. 'Eerst moet je je werkgever schriftelijk op de hoogte

brenge, en met diens akkoord kun je een aanvraag bij de RVA indienen. We krijgen jaarlijks een pak aanvragen in juni. Om die drukte voor te zijn en de stress van een langere behandeltijd te vermijden, is het beter om er vroeger bij te zijn.' ■

~ rva.be/breakatwork

BRILLEN

Vanaf 1 mei verlaagt drempel voor terugbetaling

Meer mensen kunnen vanaf 1 mei rekenen op een terugbetaling voor hun brilglazen. Een dioptrie of lenzensterkte vanaf -6,00 of +6,00 geeft volwassenen van 18 tot 64 jaar recht op een wettelijke terugbetaling. Het precieze bedrag dat je terugkrijgt, hangt af van je leeftijd, het type glazen en van de sterkte. Ook 65-plussers krijgen voortaan een snellere terugbetaling voor unifocale brilglazen (met één sterkte) vanaf -6,00 of +6,00. Vorige zomer verlaagde minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (Vooruit) de dioptrie-grens al naar -7,00 en +7,00. Hij beloofde toen een verdere verlaging in 2024. 'We blijven investeren in de gezondheidszorg', klonk het. 'Iemand die in die mate slecht ziet, mag niet nog eens financieel gestraft worden.' ■

VACATURES

ACVBIE zoekt

- Klachtenbehandelaar – Roeselare en Ieper
~ hetacv.be/jobs

ACV Voeding en Diensten zoekt

- Vakbondsverantwoordelijke zone Oost-Vlaanderen
~ hetacv.be/jobs

CM zoekt

- Business Expert Claims – verzekeringen – Vlaanderen
~ cm.be/jobs

Beweging.net

- Senior accountant – Schaarbeek
~ beweging.net/vacatures

WSM zoekt

- Concient creator – Schaarbeek (50-60%)
- Financieel coördinator – Schaarbeek (80%)
~ wsm.be/vacatures

Kwb zoekt

- Marketing- en communicatiestrateg – Schaarbeek
- Stafmedewerker kookploegen en activiteiten – Schaarbeek
~ kwbeensgezind.be/vacatures

welkom bij Goed in Schoten

Sinds 6 mei kan je er ons bezoeken in een **gloednieuwe belevingswinkel**. Met **demokamers, testparcours** voor mobiliteitshulpmiddelen, een eigen **hersteldienst** voor kleine herstellingen en tal van oplossingen die je helpen om langer en comfortabel thuis te kunnen blijven wonen. Ook mantelzorgers zijn van harte welkom. Samen staan we sterk in het leven.

nieuw in Schoten

Kom langs in de Bredabaan 1303 A.
Open van maandag tot en met zaterdag doorlopend van 9 tot 17.30 u.

samen met

goed
thuiszorgwinkel

TERUGBETALING TANDZORG

Uitzonderingsmaatregel coronacrisis houdt op vanaf 2025

Wie jaarlijks naar de tandarts gaat, krijgt een betere terugbetaling. Bij regelmatige opvolging, of een 'mondzorgtraject', hangt het persoonlijke aandeel voor tandzorg immers af van de terugbetalingen in het vorige jaar.

Door de coronacrisis nam het Riziv in 2024 uitzonderlijk zowel 2023 als 2022 in rekening voor de terugbetaling, maar vanaf volgend jaar stopt die maatregel. In 2025 hangt de grootte van de terugbetaling voor tandzorg enkel af van 2024.

Vergeet dus niet om dit jaar nog naar de tandarts te gaan. Het mondzorgtraject geldt vanaf 18 jaar en is van toepassing op alle tandzorg, zoals bijvoorbeeld ook tandsteenverwijdering, maar niet op tandheelkundige raadplegingen, preventieve zorg, orthodontie, parodontologie, of tandheelkundige radiografieën en prestaties die als bijkomend honorarium geattesteerd worden bij personen die recht hebben op verhoogde tegemoetkoming. ■

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel - e-mail: info@visieredactie.be - **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be - **Abonnementen** www.visie.net/contact - **Verantwoordelijke uitgever** Liesbeth De Winter - **Redactie** Simon Bellens, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Lies Van der Auwera, Djoorven Ariën, Darius Cortez Cazas, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Rooni Theeboom, David Vanbellighen, Sim Geerts, Sofie Buysse, Martine Creve - **Hoofredactie** An-Sofie Bessemans, Wim Troch - **Vormgeving** Gevaert Graphics - **Druk** Coldset Printing Partners - Visie verschijnt maandelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van CM, ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten - De beschrijving van de CM-diensten en -voordelen in deze publicatie heeft enkel een informatieve waarde. Bij twijfel of betwisting gelden enkel de statuten van het ziekenfonds. Meer info: www.cm.be/statuten -

Wat wil de Vlaming na de verkiezingen?

Visie vroeg duizend Vlamingen hoe ze denken over verschillende maatschappelijk hete hangijzers. Op vlak van zorg en gezondheid spreekt de samenleving duidelijke taal. Waar moeten de regeringen na de verkiezingen écht werk van maken? Dit is de top drie.

– Tekst Nils De Neubourg

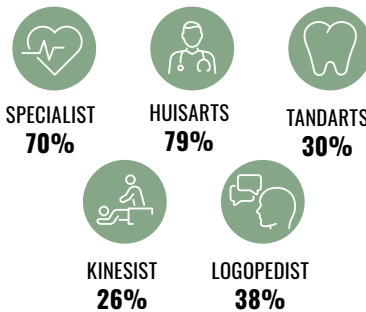
1 7 op de 10 Vlamingen wil alleen nog het remgeld betalen bij de dokter

Alleen nog het remgeld betalen bij de dokter of andere zorgverleners is voor 68 procent van de bevroegde Vlamingen een topprioriteit. Zij willen dat de regering meteen komaf maakt met het zelf moeten voorschieten van een deel van de rekening bij de huis- of tandarts, kinesist, logopedist ... Geen vreemde vraag, want niet minder dan 90.000 Vlamingen stelden volgens Statistiek Vlaanderen in 2023 noodzakelijke medische zorg uit om (nog meer) geldproblemen te vermijden. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie zijn voor een op de twintig gezinnen in ons land de gezondheidskosten eigenlijk te hoog.

‘Nochtans bestaat er een systeem om voor een deel van die mensen de gezondheidskosten onder controle te houden: de derdebetalersregeling’, zegt Johan Tourné, directeur van Samana, de organisatie voor mensen met een

chronische ziekte en mantelzorgers. ‘Daarmee is het niet nodig de hele doktersrekening voor te schieten in afwachting van een terugbetaling door het ziekenfonds.’ Niet alleen kwetsbare

Hoeveel van de consultaties werden al rechtstreeks aan het ziekfonds aangerekend?

Voorlopige cijfers 2023

mensen stellen steeds vaker hun medische zorg uit omdat ze het – eventueel tijdelijk – niet kunnen betalen. Tourné: ‘Onze onderzoeken bevestigen dat de middenklasse met dezelfde zorgen kan kampen.’

Niet verplicht

Al sinds 2015 is het voor zorgverstrekkers mogelijk om patiënten alleen het remgeld en eventuele supplementen aan te rekenen en de rest van de doktersrekening meteen door de ziekenfondsen te laten betalen. Alleen is het in veel gevallen niet verplicht en niet van tevoren duidelijk welke dokters, tandartsen of andere specialisten de regeling al aanbieden.

‘Een algemene derdebetalersregeling is essentieel om ongelijkheid op vlak van gezondheid te vermijden’, zegt Luc Van Gorp, voorzitter van CM. Voorlopig is de regeling in sommige gevallen verplicht bij patiënten met bijvoorbeeld een verhoogde tegemoetkoming, diabetes type 2 of bij een raadpleging via de telefoon of online.

Gedaan met het voorschieten van de doktersrekening als het van deze partijen afhangt

Minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (Vooruit)

‘We hebben er al voor gezorgd dat nu iedere zorgverlener de derdebetalersregeling kan toepassen. Als die dat wil, moet de patiënt alleen nog het remgeld betalen. Op korte termijn steeg zo het gebruik van het sys-

teem bij huisartsen van 65 procent tot 85 procent van alle consultaties.’ ‘Door het verlagen van drempels vermijden we dat gezondheidsproblemen verergeren. We zien hoe groot de impact van de maatregel is. Daarom willen we verder gaan en de derdebetalersregeling verplichten.’

Federaal parlementslid Nawal Farih (CD&V)

‘Stel: je dochter gaat tweemaal per week naar de logopedist en je zoon een keer per week naar de kine. Tel daar een tandartsbezoek bij, dan kom je al gauw aan 700 euro. De terugbetaling komt wel, maar je bent je

koopkracht enkele weken kwijt.’ ‘Dat is niet alleen een probleem voor de kwetsbaarsten. Ik had een wetsvoorstel klaar om de derdebetalersregeling bij alle zorgverleners in te voeren. Hopelijk komt het er binnenkort ook echt, want gezondheidszorg is een recht en mag niet afhangen van geluk of je portemonnee.’

ANNICK DAENINCK MOET ZORG UITSTELLEN

'Wachten tot 1.500 euro terugbetaald wordt'

'Bij de huisarts betaal ik alleen het remgeld, maar ik heb bijvoorbeeld nog een factuur liggen van de kinesist van bijna 1.500 euro. Daar zal ik een deel van terugkrijgen, maar ik moet er wel een hele tijd op wachten. Gelukkig heb ik een hospitalisatieverzekering, anders was ik al op straat beland.'

'Ondertussen ben ik al zes jaar niet naar de tandarts kunnen gaan, want daar moet je ook nog vaak eerst de hele rekening betalen. Die kan er niet bij. Mocht de derdebetalersregeling overal gelden zou de zorg heel wat betaalbaarder worden. Voor iedereen, niet alleen voor wie langdurig ziek of invalide is.'

Toegankelijke en betaalbare zorg voorkomt latere en vaak ook grotere kosten. 'Mensen die niet tijdig op doktersbezoek kunnen, belanden vaker in het ziekenhuis voor zwaardere behandelingen omdat aandoeningen zich in die tijd verder kunnen ontwikkelen', aldus Van Gorp.

Ook nog supplementen

'Zolang er geen algemene derdebetalersregeling verplicht is, zie ik door de bomen het bos niet', zegt chronisch zieke Christ Labaere. 'Niet iedereen past het toe. Het is vaak pas duidelijk bij een consultatie of het deel dat wordt vergoed door de wettelijke ziekteverzekering meteen wordt verrekend of dat je het eerst zelf moet ophoesten.'

'Maar ook met een algemene derdebetalersregeling zijn niet alle valkuilen van de

baan', waarschuwt Bea. Door haar chronische ziekte is ze al 22 jaar invalide. Ze heeft met een verhoogde tegemoetkoming vaak al recht op het derdebetalerssysteem. 'Het aandeel dat het ziekenfonds uitkeert moet je dan wel niet meer voorschieten, maar de ereloon-supplementen blijven voor je eigen rekening. Een geconventioneerde huis- of tandarts die geen supplementen rekent is bijvoorbeeld niet te vinden in mijn buurt.'

Gelukkig voor Bea en alle anderen is het straks verboden om patiënten met verhoogde tegemoetkoming nog ereloon-supplementen aan te rekenen in de ambulante zorg. 'Al zouden ereloon-supplementen op termijn uitzonderlijk moeten zijn', geeft CM-voorzitter Van Gorp nog aan. 'Ongeacht wie de patiënt is.' ■

Covoorzitter Jeremie Vaneckhout (Groen)

'Bij huisartsen en tandartsen vindt de derdebetalersregeling met mondjesmaat ingang. Voor heel wat andere zorgberoepen staan we nog bijna nergens.'

'In België draaien patiënten al voor een kwart van de kosten op in de gezondheidszorg. Dat is een stuk meer dan in de ons omringende landen. De verhoogde tegemoetkoming en de maximumfactuur zijn belangrijke middelen om zorg toegankelijk te maken, maar de volle pot moeten betalen wanneer er geen derdebetalersregeling is, vormt nog een belangrijke drempel die we willen wegwerken.'

2 Weer een automatische indexering van het budget voor wie zwaar zorgbehoevend is

Dat zorgbudget bestaat al sinds 2003, toen nog onder de naam Zorgverzekering. Bij aanvang kregen mensen die nood hebben aan mantel- of thuiszorg of in de residentiële zorg verblijven een maandelijkse financiële steun van 90 euro. In 2009 werd dat 130 euro. Sindsdien is het bedrag gestegen tot 140 euro per maand.

'We zijn blij dat Vlaams minister van Welzijn Hilde Crevits (CD&V) het bedrag eindelijk heeft verhoogd, maar we willen dat het in de toekomst automatisch wordt geïndexeerd', zegt Luc Van Gorp, voorzitter van CM. 'Want er is een stevige stijging van de levensduurte én van zorggerelateerde kosten zoals incontinentiemateriaal, hulpmiddelen, gezinszorg ... Het zorgbudget is een middel om zorg betaalbaar te houden en om de groeiende groep ouderen te ondersteunen om zo lang mogelijk thuis te blijven of het verblijf in een woonzorgcentrum voor iedereen toegankelijk te maken.' ■

3 Meer aandacht en centen voor gezondheidspreventie

'We moeten door preventie in de eerste plaats voorkomen dat mensen zorg nodig hebben', bevestigt Luc Van Gorp gezondheidsprioriteit 3 van de Vlaming. Met amper 1,6 procent van het gezondheidsbudget dat naar preventie gaat, scoort ons land onder het Europees gemiddelde van drie procent. Van Gorp: 'Met een bijkomende 500 miljoen voor preventie kunnen we de achterstand op de omringende landen inhalen. Tegen 2030 zes procent halen zou de ambitie moeten zijn.'

'Een doortastend preventiebeleid is nodig om de gezondheidskloof te dichten en om de oorzaken te bestrijden die anders later tot grotere en dus ook duurdere klachten leiden.' Wat CM betreft geldt dat niet alleen voor de fysieke gezondheid, maar ook op mentaal of sociaal vlak. Ook op vlak van onder meer gezinsondersteuning en jeugdhulpverlening ziet CM het aanbod in de toekomst graag sterker en toegankelijker. ■

DARKS.

2

CASTRO

KOBEA

Uitsluiting tackelen

Hoewel er de laatste jaren grote stappen gezet zijn op vlak van wetgeving en acceptatie voor leden van de holi-bi-gemeenschap, blijft uit de kast komen nog een te groot taboe in de sportwereld. Een op de vijf lgbti+ personen oefent geen sport uit door hun geaardheid. Wie dat wel doet, sport vaak niet in groepsverband. Slechts een derde van de ploegsporters is volledig uit de kast. Een even grote groep durft tegen geen enkele ploegmaat over de geaardheid te spreken. Dat blijkt uit een studie van Outsport, dat discriminatie in de sport onderzoekt.

In België zetten tientallen verenigingen en sportclubs zich in om voor iedereen een veilige omgeving te creëren. Zo ook de Straffe Ketten, de enige inclusieve rugbyclub van het land, en een van de 71 officiële rugbyclubs van België. 'Maar op het veld gaat het er even hard aan toe als in een andere ploeg', lacht trainer en voorzitter Frédéric De Fays.

'Voor heel wat leden is het vaak de eerste keer dat ze zich bij een team aansluiten. Wij willen de sport toegankelijk maken voor iedereen, ongeacht voorkennis, afkomst of financiële mogelijkheden.' Met succes, want de club telt intussen 74 leden met roots van Australië tot Venezuela, die van over het hele land twee keer per week afzakken naar Brussel om samen te trainen.

Foto Bart Dewaele

Overlever van het kamp, levenslang getekend

Het boek *KZ-syndroom*, voluit *concentratiekampsyndroom*, is een relaas dat naar de keel grijpt. Ex-magistraat Henri Heimans volgde het spoor van zijn ouders, beiden overlevenden van een concentratiekamp. Moraalfilosoof Dirk Verhofstadt documenteerde het verhaal minutieus. Het resultaat is een ijzingwekkend verslag van de gruwel van het naziregime. Tegelijk leest het boek als een niet mis te verstane waarschuwing. 'Wie denkt dat Vlaams Belang een normale partij is, vergist zich schromelijk.'

→ Tekst **Lies Van der Auwera** → Foto's **Johannes Van de Voorde**

Het blijft hier kil en vochtig, dat krijg je er nooit uit.' Henri Heimans loopt door de gangen van het Fort van Breendonk. Zijn vader verbleef er zes maanden voor zijn deportatie naar Auschwitz. Voor het boek *KZ-syndroom* bezochten Henri Heimans en Dirk Verhofstadt tal van kampen, waaronder Auschwitz, Mauthausen, Melk, Ebensee en Ravensbrück. En dus ook het Fort van Breendonk.

Wanneer is het idee voor dit boek opgevat?

HEIMANS → 'Hoewel mijn beide ouders de nazikampen overleefd hebben, spraken ze er thuis nooit over. Mijn moeder was heel vaak ziek als gevolg van opgelopen trauma's. Op hoogbejaarde leeftijd – mijn moeder was al lang overleden – is mijn vader zijn verhaal beginnen neer te pennen. In de laatste maanden van zijn leven had hij plots veel haast. Hij bleef maar schrijven. Hij gaf me het volledige manuscript vlak voor zijn dood, met de boodschap: lees dit als je er klaar voor bent. Pas na mijn pensionering ben ik me gaan verdiepen in die schriftjes en ontdekte ik hoeveel ik nog niet wist.'

De Pano-reportage over Schild en Vrienden maakte veel los bij u.

HEIMANS → 'Die spotprenten over de gaskamers, verbrandingsovens en dergelijke ... Ik voelde me in een klap totaal ontredderd, hoewel ik door mijn beroep toch wel wat gewend was. De dag nadien heb ik meteen een klacht ingediend bij het parket. En enige tijd later heb ik me burgerlijke partij gesteld in het proces tegen Schild en Vrienden wegens negationisme.'

VERHOFSTADT → 'Op mijn boekvoorstelling van *Dagboek 1933* (het vorige boek van Verhofstadt, red.) raakten we aan de praat. Henri heeft me dan de schriftjes

van zijn vader laten lezen. Daarop zijn we heel intensief gaan graven in archieven, op zoek naar documenten en getuigenissen. Zo hebben we stap voor stap het leven van Henri's ouders kunnen reconstrueren.'

Aan slavenarbeid in de oorlogsindustrie was geen ontkomen. Wie niet meekon of ziek werd, restte de gaskamer en de verbrandingsoven.

→ HENRI HEIMANS

Het KZ-syndroom, wat is dat precies?

HEIMANS → 'Mijn moeder was ernstig ziek, psychisch vooral. Ze had zware migraine, angstaanvallen, nachtmerries, ondernam zelfmoordpogingen ... Een gevolg van de folteringen en het trauma dat ze opliep in de nazikampen.'

VERHOFSTADT → 'Na de oorlog was er weinig aandacht voor de slachtoffers. Overlevenden verzwegen wat ze hadden meegemaakt of konden er niet over praten. Schaamte speelde ook mee: ik heb het overleefd, miljoenen anderen niet. Pas vanaf de jaren 60, 70 begon men te onderzoeken wat daar gebeurd is. In de jaren 80 stelden artsen vast dat er zo iets bestond als een *concentratiekampsyndroom*. Bij de moeder van Henri uitte zich dat heel sterk.'

Uw vader was Joods met Letse roots, uw moeder Nederlandse. Ze waren migranten met banden bij het verzet.

HEIMANS → 'Mijn ouders leerden elkaar pas na de oorlog kennen. Tijdens de oorlog zaten ze wel allebei in het verzet, eigenlijk door hun toenmalige partners. Allebei waren ze actief in de clandestiene pers en het opvangen van Duitse opposanten, tot ze verklikt en opgepakt werden.'

BIO

HENRI HEIMANS (rechts)

- Magistraat op rust
- Zette zich jarenlang in voor geïnterneerde personen
- Ontving daarvoor de prijs voor Mensenrechten in 2015

DIRK VERHOFSTADT

- Gewezen professor UGent en moraalfilosoof
- Auteur van onder meer *Dagboek 1933. Het gevaar van extreemrechts*

>> VERHOFSTADT – ‘Vader Heimans kwam in 1943 in Breendonk terecht, in een systeem van totale willekeur, rechteloosheid en sadisme. In zijn schriftjes noteert hij dat Breendonk misschien het ergste was wat hij had meegemaakt.’

HEIMANS – Een voorbeeld: in het kamp kweekten de SS'ers ook varkens. Mijn vader moest op een dag de voederbakken vullen met een soort stoofvlees. En dat terwijl de gevangenen amper te eten kregen. Mijn vader heeft toen snel één hap genomen. De straf volgde: een afranseling met de zweep met loden kogels. Zijn rug lag bloedend open. Op een zeker ogenblik kwam er zelfs een opmerking uit Berlijn, dat het regime hier moest veranderen. Er vielen te veel doden. Zo erg was het.’

Uw moeder belandde in Ravensbrück, het grootste vrouwenkamp.

HEIMANS – ‘Al in 1942 komt ze daar terecht. Drie jaar in zo'n kamp is zeer lang. Via getuigenissen van haar vriendinnen konden we reconstrueren waar ze sliep, waar ze werkte, welke gruwel ze doorstond. Zo werkte ze

onder meer als dwangarbeider voor Siemens, in werkhallen vlak naast het kamp. Aan die slavenarbeid in de oorlogsindustrie was geen ontkomen. Wie niet meekon of ziek werd, restte de gaskamer en de verbrandingsoven.’

De cover van uw boek is een viool met snaren van prikkeldraad.

HEIMANS – ‘Mijn moeder was professioneel violiste. Na de bevrijding van het kamp in 1945 belandde ze met een groep vrouwen in een dorp dicht bij Malmö in Zweden. Ik ben daar op bezoek geweest. Een oude gemeentebediende toonde me een groepsfoto waarop mijn moeder stond. Ze heeft daar op een afscheidsavond ‘Solveigs lied’ van Grieg gespeeld. Die avond bleek zo bijzonder dat er een artikel over verscheen in een Zweedse krant. Op dat moment wist mijn moeder nog niets over haar toenmalige partner en verzetsman Rudolf Schönberg. Het lied was een ode aan hem. Pas een jaar later kwam ze te weten dat hij door de nazi's geëxecuteerd was in Brussel. Nooit heeft ze het instrument nog aangeraakt. Ze was op dat moment amper 34 jaar oud.’

Extreemrechts rukte razendsnel op. Ziet u gelijkenissen met vandaag?

VERHOFSTADT – ‘Toch wel. In 1933 kwam Hitler aan de macht. Met een onwaarschijnlijke snelheid gleed de democratie af naar een dictatuur. Ik schreef hierover al *Dagboek 1933*. De hang naar autoritarisme, het flirten met regimes als die van Poetin en Orbán is een eerste kenmerk. Daarnaast valt de felle kritiek van extreemrechts op de rechterlijke macht op. Kijk naar de reactie van Vlaams Belang-voorzitter Tom Van Grieken naar aanleiding van de uitspraak in de zaak tegen Schild en Vrienden, waarbij Dries Van Langenhove is veroordeeld tot een effectieve celstraf: Van Grieken noemt justitie rot en corrupt. Zo zet hij de rechterlijke macht weg als een hinderpaal.’

‘Verder is de ontmenselijkende manier waarop sommigen over asielzoekers of mensen op de vlucht spreken stuitend: ratten, parasieten ...’

‘Er bestaat een Tiktok-filmpje van september 2021, waarin Van Grieken aankondigt in 2024 de rekening te zullen presenteren aan al die linkse leerkrachten. Ik verzeker u: al wie afwijkt van hun Vlaamse identitaire denkbeelden, zal in hun vizier lopen.’

Welke boodschap wilt u meegeven aan de kiezer op 9 juni?

HEIMANS – ‘Ik kan alleen maar hopen dat kiezers voldoende kritisch zijn. Blijf waakzaam, was ook de boodschap van mijn vader op het einde van zijn leven.’

VERHOFSTADT – ‘Extreemrechts is voor mij een sluipend gif dat de rede verlamt en het slechtste in de mens naar boven brengt. Nietsdoen is geen optie. Partijen en het middenveld moeten opnieuw een duidelijk statement maken dat het cordon sanitaire behouden blijft. Wie denkt dat Vlaams Belang een normale partij is, vergist zich schromelijk.’ ■

8 mei coalitie

Visie ontmoette zoon van Holocaustoverlevers Henri Heimans en Dirk Verhofstadt in het Fort van Breendonk.

~ Kijk naar de bijzonder aangrijpende video op visie.net/video/acht-mei

Heimans en Verhofstadt maken deel uit van de 8 mei coalitie, die ervoor ijvert om van 8 mei, de dag waarop het einde van de Tweede wereldoorlog wordt herdacht, opnieuw een feestdag te maken in België.

~ 8meicoalitie.be

WIN VISIE mag 5 exemplaren van KZ-syndroom wegschenken. Onze wedstrijdvraag luidt: ‘Welk instrument speelde moeder Heimans?’ Stuur je antwoord samen met naam en adres voor 16 mei naar lezers@visieredactie.be of naar Visie, PB20, 1031 Brussel

Met een gezonde levensstijl kan je medicatie tegen diabetes type 2 vermijden

Een gezonde levensstijl, voldoende lichaamsbeweging en letten op je gewicht hebben een positief effect op de bloedsuikerwaarden. Maar enkel en alleen door een gezonde levensstijl volledig genezen van diabetes type 2 kan niet, zegt de Diabetesliga.

Diabetes type 2 heeft verschillende oorzaken. Eén daarvan is insulineresistentie, wat betekent dat je lichaam geen suiker opneemt die gekoppeld is aan insuline. Cellen zijn ook minder gevoelig voor de werking van insuline. Een andere oorzaak is de verminderde insulineproductie. Je lichaam kan niet meer opboksen tegen de resistentie. Op langere termijn ontstaat er zo een verminderde productie.

Een gezonde levensstijl, voldoende lichaamsbeweging en letten op gewicht hebben zonder twijfel een positief effect op de verbetering van bloedsuikerwaarden. Maar kun je enkel en alleen door een gezonde levensstijl ook echt volledig genezen van diabetes type 2? Helaas is dat

niet het geval, klinkt het bij de Diabetesliga.

Toch kan je met een gezonde levensstijl al een heel eind komen. Patiënten kunnen zelfs een lange periode zonder medicatie perfect normale bloedwaarden behouden. Hun suikerwaarden vallen binnen normale grenzen en symptomen lijken verdwenen. In dat geval spreekt men van 'remissie'. Gewichtsverlies en -behoud is daarbij een belangrijke doelstelling. Maar stoppen met medicatie doe je

in ieder geval nooit zonder begeleiding van een arts.

Let wel: een remissie is geen volledig herstel, want dat zou betekenen dat alle oorzaken en gevolgen van de ziekte verdwenen zijn. Van diabetes type 2 genees je dus niet. Meestal kunnen suikerwaarden na lange tijd toch weer stijgen. Gezonder leven kan daarom een vervanger zijn voor medicatie, maar zal de aandoening zelf niet genezen. ■

CM-Gezondheidsacademie biedt 'Gezond op weg met diabetes type 2' aan in 12 sessies over gezonde levensstijl (bewegen, voeding, slaap ...). In elke provincie starten in het najaar 2 reeksen.

~ cm.be/activiteiten-diabetes

Piet Van den Bergh
Juridisch expert ACV

Kan ik tijdens ziekteverlof ontslag nemen?

Wie langdurig ziek is door bijvoorbeeld een burn-out of depressie, ziet het misschien niet zitten om terug te keren naar de oude werkplaats. Sommigen gaan daarom op zoek naar een nieuwe baan tijdens hun ziekteverlof. Maar kun je tijdens je ziekteverlof je ontslag geven? Het antwoord is ja. Je opzegperiode gaat onmiddellijk in en loopt door tijdens je ziekteverlof. Dat is anders dan wanneer je ontslagen zou worden. In dat geval wordt de opzegperiode onderbroken door je ziekteverlof. Tijdens je opzegtermijn heb je onverminderd recht op je gewaarborgd loon, ofwel op je ziekte-uitkering.

Het is dus wel zo dat je een opzegperiode zult moeten uitdoen, met een maximum van dertien weken. Om zeker te zijn dat je het contract rechtsgeldig opzegt, moet je het per brief indienen, die je ofwel door je baas laat aftekenen als bewijs, ofwel per aangetekend schrijven verstuurt. Daarop mag je zeker de lengte van de opzegtermijn en de datum vanaf wanneer die termijn ingaat niet vergeten te vermelden.

Zit je ziekteperiode er bijna op en zou je al sneller op je nieuw werk kunnen beginnen? Dan kan je in onderling overleg met de werkgever je contract beëindigen. In dat geval kunnen jullie onderling een kortere of zelfs geen opzegperiode overeenkomen. Zet dit kort op papier met je oude werkgever, en je kunt onmiddellijk aan de slag bij je nieuwe werkgever. ■

~ www.hetacv.be/ontslag

We houden je in het oor

Onze maatschappij is er één van communicatie, van berichtjes op sociale media tot push-notificaties van verschillende nieuwsapps. Veel prikkels en signalen de hele dag door, en onbeperkte mogelijkheden om zelf je mening te verkondigen. Maar is dat echt waar we nood aan hebben? Naar aanleiding van Rerum Novarum 2024 keert beweging.net terug naar de essentie: luisteren.

– Tekst Nele De Wachter – Foto's Pexels en Guy Beusaert

Op donderdag 9 mei viert beweging.net Rerum Novarum, het jaarlijkse feest van de christelijke arbeidersbeweging. In dit verkiezingsjaar kiest beweging.net als motto voor "We houden je in het oor", een oproep om naast onze praatcultuur ook ruimte te maken voor luisteren. Gaëlle Beeusaert, provinciaal directeur van beweging.net, vertelt: '2024 belooft een uitzonderlijk jaar te worden. Bijna de helft van de wereldbevolking gaat dit jaar stemmen. In België doen we dat op 9 juni en op 13 oktober. Voor ons als netwerkorganisatie is dit het uitgelezen moment om stil te staan bij de uitdagingen van morgen. We stellen vast dat het politieke sentiment niet gunstig is, het vertrouwen in de politiek laag is en dat veel burgers zich niet gehoord voelen. Daarom wil beweging.net een luisterende rol opnemen. We laten ons hierbij gidsen door inzichten van onder meer Dominique Willaert en Evy Gruyaert.' Willaert kwam in april in Diks-

muide langs voor een politieke vorming, Gruyaert spreekt op 7 mei tijdens de provinciale Rerum Novarum-viering in Roeselare.

Gidsende voorbeelden

Dominique Willaert, bekend van theater en van zijn boek *Niet alles maar veel begint bij luisteren* trok een aantal maanden rond in de Denderstreek, op zoek naar antwoorden op het extreemrechts stemgedrag. Zijn antwoord is eenvoudig: er wordt te weinig geluisterd naar mensen, en veel sociale contacten vallen weg. Van lokale dienstverlening, tot een bakker of beenhouwer op de hoek en zelfs het dorpscafé. Erg herkenbaar voor de Westhoek en het Houtland.

Dominique Willaert: 'Dat leidt allemaal tot een isolement, gestuwd door de algoritmes van de sociale media die ons enkel nog meer vastrijden in ons eigen gelijk. Daar-

door is er een fundamenteel onbehagen gecreëerd bij mensen. Dat gevoel dat we het niet goed hebben, en dat alleen extreemrechtse politici een antwoord bieden op de verzuchtingen van de burger, is sterk aanwezig.'

'Extreemrechts gebruikt dat als dankbare strategie om electoraal te scoren. Maar het is luisteren dat de sleutel zal blijken om dat onbehagen weg te nemen. Daar moeten democratische partijen en het middenveld op inzetten om het tij te keren.'

Gaëlle Beeusaert vult aan: 'Onze oproep kan deze dagen niet luid genoeg klinken. Zelf moeten we als middenveldorganisatie onze sociale rol en mobiliserende kracht blijven verwezenlijken. We moeten opvangen waar mensen van wakker liggen en dat omzetten in ondersteuning en oplossingen. Maar het is zeker ook een oproep naar alle politieke kandidaten in de komende verkiezingsmaanden om er werk van te maken. In Visie berichtten we de voorbije maanden al over verschillende pijnpunten, zoals het nieuwe vervoersplan van De Lijn dat tot heel wat problemen in onze provincie leidde, maar bijvoorbeeld ook over het wegvallen van bankautomaten. Dat raakt de hele bevolking, van jong tot oud, maar bij uitstek ook de meest kwetsbaren.'

Ook Evy Gruyaert, bekend van onder andere Start To Run, onderneemt actie om luis-

Extreemrechts gebruikt onbehagen als dankbare strategie om electoraal te scoren. Luisteren zal de sleutel blijken om dat onbehagen weg te nemen.

– DOMINIQUE WILLAERT

PROVINCIALE KLANKBORDGROEP WIL INCLUSIEVERE ARBEIDSMARKT

Meer kansen op echt werk voor personen met een handicap

Personen met een beperking worden in ons land op de arbeidsmarkt te vaak over het hoofd gezien. Op Kroatië en Ierland na is België op dit moment de slechtste leerling van de Europese klas. De provinciale klankbordgroep A-Welzijn wil daar verandering in brengen.

Heel wat personen met een handicap kunnen en willen werken, maar worden geconfronteerd met discriminatie en moeilijk te overwinnen drempels. Daar wil A-Welzijn iets aan doen. Die provinciale klankbordgroep is een initiatief van beweging.net. De bedoeling is om

met partnerorganisaties, leidinggeven- den uit de sector en politici ervaringen en kennis uit te wisselen rond het thema 'personen met een handicap'. De groep wordt voorgezeten door CD&V-Kamerlid Nahima Lanjri.

Lanjri diende onlangs in de Kamer een voorstel in om een inclusiever arbeidsmarktbeleid te voeren met een volwaardige plek voor wie een handicap heeft. 'Aanwervingsprocedures en de fysieke toegankelijkheid van werkplekken kunnen nog veel beter en moeten veel meer op maat van kandidaten met een handicap worden voorzien', licht ze toe. 'Ook praktijktesten om discriminatie in het eigen aanwervingsbeleid op te sporen zijn wenselijk.'

Toegankelijke arbeidsmarkt

De resolutie stelt streefcijfers in de privésector voorop voor de tewerkstelling van personen met een handicap. Bedrijven die hier niet aan voldoen moeten een bijdrage betalen in een fonds dat aangewend wordt om personen met een handicap beter te ondersteunen bij het vinden van een gepaste baan. Personen met een handicap moeten ook beter vertegenwoordigd worden in instanties die een grote invloed uitoefenen op het arbeidsmarktbeleid, zoals de Nationale Arbeidsraad en de diverse paritaire comités.

'Ook onze overheid heeft een voorbeeldrol. Ondanks het streefcijfer van drie procent werken er vandaag amper 1,09 procent personen met een handicap bij de federale overheid', aldus Lanjri.

Het voorstel van resolutie wordt momenteel besproken in de commissie Sociale Zaken, Werk en Pensioenen. Lanjri hoopt het voorstel binnenkort goed te keuren in het federaal parlement.

'Een job hebben is zoveel meer dan werk alleen. Het biedt ook de kans om zichzelf te ontplooiën, dingen bij te leren, meer autonomie te bekomen, banden op te bouwen met collega's en te participeren in de samenleving. Werken heeft ook een positieve impact op de gezondheid en het welzijn van mensen. Mensen met een handicap die kunnen en willen aan de slag gaan, moeten hier dan ook alle kansen toe krijgen', besluit Lanjri. ■

'Werk vinden en houden is voor mensen met een handicap een nog grotere uitdaging'

Herman Janssens is medewerker bij vzw Kando, een organisatie die mensen met een handicap *empowert*. Hij heeft zelf ook een handicap. 'Door werk krijg je de kans om je vaardigheden productief in te zetten en te vergroten. In een team maak je verbinding met anderen en kun je gewaardeerd worden. Dat is goed voor je zelfvertrouwen. Werkervaring kan een hefboom zijn naar andere mogelijkheden om te participeren in de samenleving. Alle maatregelen ten spijt om werkgevers te ondersteunen bij het voorzien van redelijke aanpassingen, is werk vinden en houden voor mensen met een handicap een veel grotere uitdaging dan voor anderen.'

Herman Janssens, beleidsmedewerker bij vzw Kando en federaal parlementslid Nahima Lanjri

AANLOOP NAAR SOCIALE VERKIEZINGEN

→ Tekst Pieter Holsters

Rania El Mokhtari is logistiek coördinator in de haven van Antwerpen en ACV-militante

Tussen 13 en 26 mei zijn er sociale verkiezingen. Dan kiezen de werknemers in de meeste privésectoren hun vakbondsafgevaardigden in het sociaal overleg. Visie sprak hierover met ACV-kandidate Rania (19).

Visie: Hoe word je logistiek coördinator in de haven van Antwerpen?

RANIA → 'Na mijn schooltijd ben ik via een uitzendbureau bij Lineas terechtgekomen. Ik werk hier nu een jaar en ik doe mijn werk supergraag. Het is hier boeiend en ik werk samen met toffe collega's. Als coördinator ben ik verantwoordelijk voor het begeleiden van het goederenvervoer in de haven. Samen met mijn collega's zorg ik ervoor dat alle wagons op de juiste sporen terechtkomen en veilig de haven in en uit gaan. Het is een beetje zoals werken in een verkeersstoren op een luchthaven. Daarnaast voeren we ook technische inspecties uit op de wagons.'

Visie: Heel veel 19-jarigen die deel nemen aan de sociale verkiezingen zijn er niet. Waarom heb je je kandidate gesteld?

Als militante wil ik vooral een luisterend oor zijn voor mijn collega's!

RANIA → 'Ik werd aangesproken door de drie vakbonden maar uiteindelijk wist mijn ACV-collega me te overtuigen. De aanhouder wint. (lacht) Ik heb wel even getwijfeld, want ik werk nog maar een jaar voor dit bedrijf. Voor ik

toestemde, heb ik ook eerst met enkele collega's gesproken omdat ik me goed wilde informeren. Als ik me ergens voor inzet, wil ik het ook goed doen. Maar nu praat ik voor mijn beurt, want ik moet natuurlijk eerst nog verkozen worden.'

Visie: Kunnen jongeren nog overtuigd worden om engagement op te nemen?

RANIA → 'Ik merk wel dat veel jongeren niet staan te springen om een syndicaal engagement op te nemen. Ergens begrijp ik dit wel, maar het blijft jammer. Ik ben altijd zeer sociaal bewogen geweest en hou ervan om met mensen om te gaan. Ik wil vooral dat het goed gaat met mijn collega's en mijn werkgever want uiteindelijk betaalt die laatste ook ons loon. Deze maand begin ik ook met een opleiding tot vertrouwenspersoon. Als vertrouwenspersoon maak je over het welzijn van je collega's en bied je emotionele steun en advies aan hen die met problemen of conflicten op de werkvloer te maken hebben. Ik kijk enorm uit naar deze opleiding.'

Visie: Wat voor een militante zou je willen of kunnen zijn?

RANIA → 'Ik wil vooral bekend staan als een positieve militante: iemand die conflicten kan oplossen, die zich afvraagt hoe je van een werkplek een betere plaats kunt maken, niet alleen voor jezelf maar voor iedereen. Voor mij is het belangrijk om constructief

WIE?

Rania El Mokhtari is 19 jaar en werkt als logistiek coördinator bij Lineas in de haven van Antwerpen. Lineas is de grootste private spoorvrachtoperator in Europa, die in Antwerpen elke week 5.300 containers op een trein zet.

samen te werken met de andere vakbonden en onze werkgever. Alleen door naar elkaar te luisteren, te blijven onderhandelen en samen te werken, kunnen we tot een succesvolle oplossing komen.'

Visie: Men zegt wel eens dat vakbondswerk teamwork is.

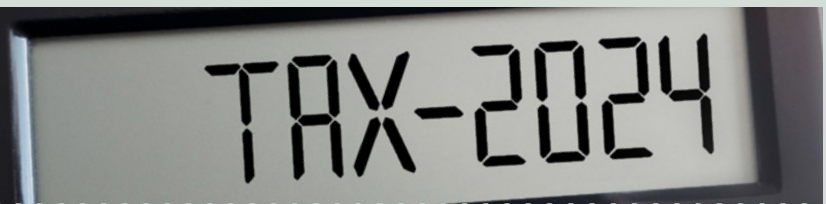
Rania - 'Zeker! In het begin ga ik wel alles op me laten afkomen, maar als vakbondsploeg vormen we een hecht team, we verdelen de taken en niets wordt je opgedrongen. Waar nodig, krijgen we bijstand van onze secretaris en onze beroepscentrale ACV Puls.' ■

DIENSTVERLENING BELASTINGEN 2024

Alle info via

www.beweging.net/personenbelasting2024

of 014 40 31 51.

CONTACTEER JOUW REGIO

ACV provincie Antwerpen → 02 244 30 00 → CM provincie Antwerpen 03 221 93 39 → beweging.net provincie Antwerpen → 015 29 25 50

Sociale verkiezingen in de chocoladefabriek

Wanneer ik een van de productiehallen van Kim's Chocolates in Tienen binnenstap, waait een zoetige geur me tegemoet. Het moge duidelijk zijn: hier worden grote hoeveelheden chocolade geproduceerd, veertienduizend ton per jaar. Dit jaar worden hier ook voor het eerst sociale verkiezingen georganiseerd. Dirk Bronckaars (48) uit Landen is een van de kandidaten voor ACV Voeding en Diensten.

– Tekst **Karin Kustermans** – Foto **Katoo Vanhorebeek**

'Wij maken van vloeibare chocolade repen, tabletten en pralines. Het merendeel daarvan wordt uitgevoerd, naar meer dan zestig landen, maar we produceren ook repen voor Tony's Chocolonely, andere topmerken en de grote retailers. De meeste lezers zullen al wel eens chocolade gegeten hebben die bij ons geproduceerd is.' (lacht)

'Ik ben 18 jaar geleden gestart bij Kim's Chocolates, toen het nog een familiebedrijfje was in Aarschot, met enkele tientallen werknemers. In 2008 zijn we verhuisd naar Tienen. Sindsdien is het bedrijf sterk gegroeid tot waar we nu staan, met zo'n 130 arbeiders en 45 bedienden. Het is financieel een heel gezond bedrijf. Wij groeien nog elk jaar.'

'Elke dag opnieuw zoveel chocolade voor je ogen zien passeren was in het begin

wel heel verleidelijk. Als er dan eens een praline in de emmer belandt... Maar nu kan ik er goed afblijven. Mijn kinderen vinden het natuurlijk geweldig. Toen we tijdens een bedrijfsdag met het gezin een rondleiding kregen in het bedrijf, dachten mijn twee jongste zoontjes dat we Sjakie en de chocoladefabriek zouden binnen stappen. Dat was het natuurlijk niet helemaal, maar ze waren wel heel enthousiast toen ze zagen hoeveel chocolade er van de band rolde.'

Vakbondswerking opgestart

'Er was geen vakbondswerking bij Kim's Chocolates. Ik heb een tijd geleden de stap gezet om die op te starten. Ik werk heel graag bij Kim's, ik doe mijn job – verantwoordelijke op de afdeling verpakking – ontzettend graag en het is een bijzonder fijne werkomgeving. Maar ik heb er ook al teleurstellingen mee-

gemaakt. Dat heeft me aan het denken gezet. Ik wil er zijn voor mijn collega's. Dit is zo'n leuk bedrijf, maar op het vlak van waardering voor de werknemers kan het beter.'

'Ik heb toen contact opgenomen met het ACV. Mezelf kandidaat stellen leek me de beste manier om iets te kunnen betekenen voor mijn collega's. Ondertussen hebben nog drie andere collega's zich kandidaat gesteld. We zijn nu met vier ACV-kandidaten. We zijn in dit hele proces enorm goed ondersteund door Femke, onze secretaris van ACV Voeding en Diensten. Ik kan altijd op haar rekenen, ik mag haar op elk moment bellen, mailen, een bericht sturen. Dat is een grote steun. Wij zijn uiteindelijk nog beginners, dus we hebben regelmatig wel wat vragen. Dan is het belangrijk dat er iemand is bij wie je terecht kan.'

Waardering

'Waardering en respect, en in het algemeen welbevinden, vind ik een belangrijk thema. Ik wil dat de collega's de waardering krijgen die ze verdienen, dat ze blij kunnen komen werken, dat ze zich goed voelen. We zijn ten slotte bijna meer op ons werk dan thuis, acht uur per dag. Dan is het belangrijk dat je je goed voelt.'

'Samenwerken aan een gezonder Brussel'

→ Tekst **Joeri Cludts**

Gezonde Buurt, een initiatief van CM, start in mei met een participatieraad in Brussel. 'Deze raad verenigt vrijwilligers om samen de levenskwaliteit van Brusselselaars te vergroten', vertelt netwerkcoördinator Elke Van Loven.

'Een participatieraad is dus een groep van enthousiaste en betrokken vrijwilligers die Brussel aan de slag gaan met de gezondheidsnoden die leven in de stad, duidt Elke.

Actie

'De vrijwilligers zetten zich ook in voor welzijns- en gezondheidsprojecten die ze zelf kiezen en belangrijk vinden. Bijvoorbeeld door in een school in de buurt een actie met gezonde brooddozen op touw te zetten. Of door een praatcafé over digitale drempels te organiseren of een actie op te zetten om eenzaamheid tegen te gaan. Dit doen ze niet alleen, maar met de steun van CM en mezelf als netwerkcoördinator', legt Elke uit.

'We willen de levenskwaliteit vergroten en hebben daarbij extra aandacht voor de meest kwetsbare mensen in onze samenleving. Deze raad is het middel om invloed te hebben om de maatschappij en het beleid.'

Doe mee

Woon je in een van de negentien gemeentes van Brussel? En wil je deel uitmaken van de nieuwe participatieraad van Gezonde Buurt? Stel je dan kandidaat via elke.vanloven@cm.be of 0477 75 20 47. De participatieraad komt acht keer per jaar samen. Je bepaalt zelf of je daarnaast extra tijd investeert in een project.

Wil je extra informatie? Kom dan naar het infomoment op dinsdag 28 mei om 19 uur in het gloednieuwe CM-Gezondheidspunt: Lakensestraat 5, 1000 Brussel. Schrijf je in door te bellen of mailen.

'Dat ik opkom voor de sociale verkiezingen betekent niet dat ik, als ik verkozen word, meteen hard met de vuist op tafel ga kloppen. Ik geloof heel sterk in constructief overleg met de leidinggevenden. Daar kan iedereen alleen maar beter van worden. Niet alleen de werknemers maar ook de leiding, en het bedrijf.'

'Ik beseft dat er heel veel op mij af zal komen de komende tijd, maar ik sta daarvoor open. Ik zal flink wat mogen studeren om alles te leren wat een militant moet weten en kennen, bijvoorbeeld over de wetgeving. Wat mag? Wat kan? Wat moet? Ik ben niet bang om bij te leren. Graag zelfs, als ik mijn collega's daardoor beter kan helpen. Ik doe dit ten slotte niet voor mezelf, ik doe het om er te staan voor iedereen, voor elke werknemer van Kim's Chocolates. Ik wil dat mijn collega's weten: op mij kan je rekenen, bij mij kan je terecht als je een probleem hebt.'

'Het is absoluut spannend. Ik kijk er enorm naar uit en ik hoop dat ik verkozen word, want ik kan eigenlijk niet wachten om eraan te beginnen.' ■

IEDERS STEM TELT

Krachtlijnen voor een sterk sociaal beleid

Op zondag 13 oktober vinden de gemeente- en provincieraadsverkiezingen plaats. De afschaffing van de opkomstplicht voor lokale verkiezingen zorgt voor een uitdaging. 'Ieders stem telt' bundelt 30 organisaties in Vlaanderen en roept alle groepen in de samenleving op zijn stem te laten horen.

→ Tekst **Bart Bynens** → Foto **Bart Gregoor**

Ieders stem telt in Limburg wil niet enkel zoveel mogelijk mensen naar de stembus te krijgen. Ze hebben ook een inhoudelijke boodschap voor de toekomstige lokale beleidsmakers uitgewerkt met acht krachtlijnen die de nadruk leggen op een sterk lokaal sociaal beleid.

Carien Neven, provinciaal directeur beweging.net Limburg: 'Gedurende een jaar hebben we met meer dan 50 Limburgse socio-culturele, zorg- en welzijnsorganisaties een traject gelopen over wat er minimaal in elk nieuw meerjarenbeleidsplan van elk Limburgs gemeentebestuur zou moeten staan. Uiteindelijk komen we tot acht krachtlijnen over kinderopvang, betaalbaar wonen, toegankelijke scholen, laagdrempelige cultuur en vrije tijd, een

warme plek voor iedereen, sociale onderbescherming, hulp- en dienstverlening in de buurt en toegankelijke gezondheidszorg.'

'De organisaties achter de campagne 'Ieders Stem Telt' reiken de hand uit naar lokale besturen om hiervan samen werk te maken. De beste partner voor een sterk lokaal beleid is immers een sterk sociaal middenveld. De socio-culturele, zorg- en welzijnsorganisaties hebben elk veel expertise over doelgroepen en sociale thema's.'

'We willen de politici eraan herinneren dat een sterk lokaal sociaal beleid niet alleen een morele keuze is, maar ook een investering met het grootste rendement',

aldus Carien Neven. 'Deze investering betaalt zichzelf terug.'

Sociale onderbescherming aanpakken

'Het is een hardnekkig misverstand dat er voor mensen in armoede heel veel sociale voordelen zijn, waarvan vooral geprofiiteerd wordt. We merken in de realiteit eerder dat er sprake is van onderbescherming, waarbij mensen hetgeen waar ze eigenlijk recht op hebben niet kunnen bemachtigen', zegt Inge Koekelkoren, regioverantwoordelijke voor Limburg bij Welzijnszorg.

'Een grote drempel is de complexiteit van de wetgeving, veel mensen weten niet waarop ze allemaal recht hebben. Lokale besturen kunnen inzetten op automatische toekenning en zorgen dat mensen al hun rechten kunnen opnemen. Maatschappelijk werkers hebben ook een belangrijke rol. Door te investeren in extra personeel kunnen ze mensen persoonlijker begeleiden. Met meer tijd en ruimte zijn er meer mogelijkheden om onderbescherming tegen te gaan.'

'Het is nog beter om in te zetten op leefbare inkomens en uitkeringen, zodat mensen veel minder afhankelijk zijn van allerlei premies of noodhulp. Lokale besturen kunnen hiervoor ijveren. Het is immers vaak via OCMW's dat er tegemoetgekomen wordt bij ontoereikende inkomens.'

Eerlijke kansen

'Een goede gezondheid voor iedereen, daar willen we samen aan werken met de lokale besturen', begint Benjamin Vandervoort, directeur netwerk Limburg bij CM. 'Ik heb het dan niet enkel over fysieke gezondheid. Ook over mentale gezondheid, het kunnen participeren aan de samenleving waardoor mensen uit hun isolement raken, de juiste gezondheidsinformatie ontvangen ... Een goede gezond-

Tijdens een persactie in maart maakte Ieders stem telt Limburg haar statements bekend

Koen Van Doninck: 'De resultaten van onze bevraging bespreken we in onze sociale dialoog met lokale besturen en verenigingen'

heid staat of valt met toegang tot de juiste zorg. Maar dan moet iedereen natuurlijk op de hoogte zijn van wat lokale besturen aanbieden op vlak van zorg en preventie. Binnenkort stappen de CM-netwerkcoördinatoren naar de Limburgse gemeentes om de gezondheidsnoden in kaart te brengen en aan te pakken.'

'Alles begint met een goede gezondheid, ook in beleidscontext. Als die basisvoorwaarde is ingevuld, kan je ook veel andere zaken tot een goed einde brengen. Een lokaal bestuur kan op vele vlakken het verschil maken. Een goede gezondheid toegankelijk maken voor elke inwoner is een uitdaging waar we lokale besturen voor oproepen en vooral ook heel graag samen met hen aan willen werken.'

Hulp- en dienstverlening in de buurt

Benjamin: 'Als ziekenfonds kunnen we de handen in elkaar slaan met het lokaal beleid. De participatieraden van CM brengen veel mensen samen onder de kerktoeren en brengen lokale noden in kaart. Bovendien blijven we zoeken naar nieuwe projecten.'

'De vrijwilligers van CM-mobiel brengen zieken naar het ziekenhuis. En de maatschappelijk werkers gaan aan huis bij de meest kwetsbaren. Ook bij onze CM-gezondheidspunten proberen we altijd een acceptabele afstand te vinden. Dit zijn allemaal voorbeelden die de toegang tot de gezondheidszorg vooruithelpen. We roepen de nieuwe lokale besturen op om verder werk te maken van een goede en toegankelijke gezondheidszorg en de verschillende andere krachtlijnen die 'Ieders Stem telt' vooruitschuift', deelt Benjamin.

Ieders stem telt cafés

Tijdens een Ieders stem telt-café staan de vragen 'Waarvan lig je wakker?' en 'Waarmee moeten politici in jouw gemeente bezig zijn?' centraal. Buurtbewoners praten met en luisteren naar elkaar. Lokale politici en kandidaten leren hier de noden van de bewoners.

Er zijn nog Ieders stem telt-café's in Maasmechelen (17 juni), Tongeren (17 september), Genk (1 oktober) en Pelt (datum later bekend). ■

GEZONDHEIDSBEVRAGING LIMBURG

Bouwstenen voor een gezonde buurt

Een gezonde buurt, daar streeft CM naar. Daarom vroeg CM aan inwoners van Vlaamse, en dus ook Limburgse, gemeenten en steden hoe het met hun buurt gesteld is.

→ Tekst **Cathelijne Jennes** → Foto **Mine Dalemans**

'Met ons project 'Bouwstenen voor een Gezonde Buurt' vroegen we de mening van inwoners over zes gezondheidsthema's. En daar zijn enkele belangrijke signalen uit voortgekomen. We zien de bevraging niet als een wetenschappelijk onderzoek, maar eerder om een idee te krijgen van wat er leeft in onze provincie. Deze resultaten nemen we mee naar onze sociale dialoog met lokale besturen, organisaties en verenigingen actief in de gemeentes', begint CM-netwerkcoördinator Koen Van Doninck.

'Ik weet het niet'

'De belangrijkste bevinding is dat inwoners geen goed beeld hebben van wat hun gemeente organiseert rond gezondheidspreventie. Ze duiden aan dat hun gemeente niet genoeg aandacht geeft of niet genoeg doet rond preventie. Terwijl mijn collega's en ik weten dat sommige gemeenten hier wel steeds meer op inzetten', merkt Koen. 'Waar loopt het dan mis? Het is een evenwicht zoeken: moet er meer gebeuren of moet de bekendmaking beter?'

'Ook de weg vinden naar mentale hulp is niet altijd duidelijk. Dat is eerlijk gezegd geen verrassing. De deelnemers geven aan dat ze niet weten bij wie ze terecht kunnen of dat een eerstelijns psycholoog niet makkelijk te bereiken is.'

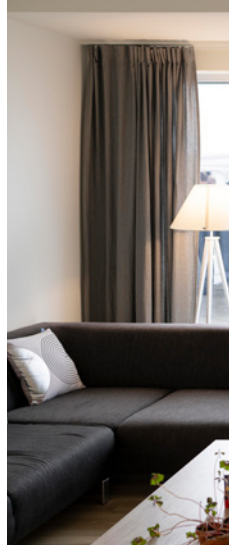
Koen vervolgt: 'Wat nog opvalt, zijn onveilige fietspaden! Veel mensen voelen zich niet veilig op de fiets in het verkeer. Ik woon in Tongeren en merk dat veel mensen schrik hebben om de fiets te nemen omdat ze zich niet veilig voelen op de smalle fietspaden langs de drukke wegen. En dat moet worden aangepakt. Als ze vaker de fiets nemen, en dus meer bewegen, is dat alleen maar goed voor de gezondheid.'

In dialoog

'We gaan niet zomaar deze resultaten voorleggen aan de lokale besturen en zeggen 'los het maar op'. Nee, we gaan helpen om de juiste mensen rond de tafel te brengen. We kennen verenigingen die de juiste expertise hebben. Per gemeente schuiven we drie prioritaire thema's naar voren die we samen aanpakken. Komen er andere problemen ter sprake? Dan zijn we flexibel.'

UNIEK CO-HOUSINGPROJECT

Toontjeshuis geeft jongvolwassenen met beperking een thuis

‘Wie zorgt voor onze zoon of dochter als wij er niet meer zijn?’ Een vraag die vele ouders van kinderen met een beperking zich stellen. Voorzieningen kunnen die volledige zorg overnemen, maar dat geldt alleen voor wie een zorgbudget krijgt. En wat als je meer inspraak wil of nog jarenlang moet wachten op zo een budget? Het Toontjeshuis in Sint-Niklaas biedt een antwoord.

– Tekst **Fenne-Chien Huylebroeck** – foto **Stefaan Van Hul**

Ook mensen met een beperking hebben dromen en streven naar een stukje onafhankelijkheid. Ze willen de kans krijgen om zelfstandig te wonen en hun volledige potentieel te benutten. Daarom heeft de oudergroep van BijZonderOms vzw het initiatief van Toontjeshuis verder uitgewerkt in Sint-Niklaas.

Dit huis voor 12 bijzondere bewoners ligt in het centrum van Sint-Niklaas, met veel mogelijkheden op wandelafstand. Iedereen heeft rust en privacy in een eigen studio. Een grote leefkeuken en zithoek creëren de mogelijkheden samen dingen te beleven, te organiseren, te eten, te feesten,...

De klok rond zorgen medewerkers van Familiehulp en Raakzaam voor aanwezigheid en ondersteuning. We hopen vooral dat het een plek wordt waar vriendschappen worden gesmeed en waar deze jongvolwassenen samen groeien.

Co-housing en co-working tussen netwerken

Samen met zorgpartners neemt de oudergroep van BijZonderOms de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de benodigde zorg en begeleiding om van het Toontjeshuis een warme, veilige thuis te maken.

De medewerkers van Familiehulp en Raakzaam halen de bewoners met een beperking uit bed en kleden hen aan, bewaken dat iedereen tijdig naar zijn dagactiviteiten vertrekt, bereiden elke avond een verse maaltijd, maken tijd voor individuele gesprekjes,...

Balans tussen nu en later

Ouders van kinderen met een beperking kunnen zo lang mogelijk zelf en thuis voor hun zoon of dochter proberen zorgen. Maar wat als het stilaan of plots niet meer lukt? Dan moet je hopen dat er ‘ergens’ een plekje vrijkomt.

Overall zie je ouderinitiatieven uit de grond schieten. Toontjeshuis biedt hiervoor een kader. Begin 2024 opende de eerste woning in Sint-Niklaas de deuren.

Elk Toontjeshuis zal een beetje anders zijn. De oudergroep zoekt naar bewoners van wie de zorgbehoefte aansluit. Wat dit project uniek maakt is de solidariteit: alle zorgbudgetten worden samen ingezet zodat we ook enkele jongvolwassenen in de groep kunnen opnemen die nog jarenlang moeten wachten op steun van de overheid. Hoewel dit een prachtig concept is, zorgt het ervoor dat er financiële uitdagingen zijn en fundraising broodnodig is.

Gerust oud worden

Toontjeshuis Sint-Niklaas wordt een boeiend verhaal van hoe bewoners door hun aanvullende talenten gezamenlijk hun individuele beperkingen overstijgen. Een verhaal van hoe je vertrekkend vanuit gemeenschappelijke zorgbehoeftes een project kan opstarten, weliswaar met veel gepuzzel en inzet van het netwerk rond deze bewoners. We hopen dat het lukt om dit uit te bouwen tot een 100 % zelfbedruipend project naargelang meer bewoners hun volledige budget krijgen. Zo kunnen de ouders met een gerust hart oud worden. BijZonderOns vzw zal de komende jaren extra mensen engageren om dit huis op lange termijn draaiende te houden. ■

~ Er zijn op dit moment nog twee plaatsen beschikbaar in het Toontjeshuis.
www.toontjeshuis.be
www.bijzonderons.be

Burgerpanel.

ELKE MAAND LATEN DRIE LEZERS HUN LIGHT SCHIJNEN OVER EEN NETELIGE KWESTIE

DE STELLING

'In elke dorpskern moet er minstens één cash-automaat aanwezig blijven'

Jan (57)

Jan van der Meirsch heeft sinds 2017 een niet-aangeboren hersenletsel en zit sindsdien in een rolstoel.

Belangrijk in landelijke gebieden

Dat is een interessant standpunt. Het lijkt erop dat men het belang benadrukt van het behouden van toegang tot contant geld in lokale gemeenschappen. Dit kan vooral belangrijk zijn in landelijke gebieden waar digitale bankdiensten misschien niet zo wijdverspreid of betrouwbaar zijn. Het behoud van ten minste één geldautomaat kan essentieel zijn voor de dagelijkse financiële transacties van mensen en draagt bij aan de economische levensvatbaarheid van de gemeenschap.

Pieter (45)

Pieter De Vis Sociaal bewogen, sportief en woont met zijn gezin in Gent.

Zeker nog de kans krijgen

Ik betaal bijna nooit meer met cash geld. Ik ben vaak verbaasd in omgekeerde zin als ik op plekken kom waar ik niet elektronisch kan betalen. Ik heb zelf een groot vertrouwen in het elektronisch betaalsysteem. Hierdoor wordt belastingontduiking ook moeilijker, hoop ik. Ik heb graag dat iedereen de juiste belastingen betaalt, dat is fair. Het lijkt me verstandig om wat cash in huis te hebben om voorbereid te zijn op een systeemfalen of andere problemen. Uiteraard heb ik begrip voor anderen die opgroeiden met cash geld. Zij moeten zeker nog kansen krijgen om cash te betalen. Maar dat is een eindig verhaal.

Bernard (75)

Bernard Casteels Grafisch vormgever uit Mariakerke, actief in pensioen en grootvader.

Probleem in dorpskernen

Waar ik woon – dicht bij Gent – zijn er nog vijf cash-automaten binnen een straal van 2 kilometer. Wij mogen hierover niet klagen. Dit probleem stelt zich wellicht meer in dorpskernen. Maar er is meer. Toen eind de jaren '60 van vorige eeuw de lonen niet meer uit de hand werden betaald maar op een zichtrekening gestort, lokten de banken de burger met allerlei geschenkjes. Eender welke financiële verrichting was gratis en er was een maximum aan service. Ook die tijden zijn voorbij, zonder weg terug: gedaan met gratis financiële verrichtingen en de service is op afspraak.

teren weer hip te maken. Met haar nieuwe beweging *We Are All Ears* heeft ze de missie om van onze praatcultuur een luistercultuur te maken. 'We willen luisteren (her)waarderen in Vlaanderen, want iedereen wil gehoord worden, maar echt luisteren is zeldzaam geworden. Wanneer we écht naar elkaar luisteren, worden er verhalen gedeeld en verhalen verbinden mensen.'

'We zijn een vzw in volle ontwikkeling, maar hebben al een aantal initiatieven op de plank waar we hard aan willen werken. Zo dromen we van een luisterbank in iedere Vlaamse gemeente, die uitnodigt tot gesprekken. We kijken ook naar samenwer-

kningen met andere kwb, die met hun buurtluisteraar ook inzetten op luisteren naar mensen.' Evy Gruyaert staat niet alleen, ook comedian William Boeva, televisie- en radiomakers Joris Hessels en Xavier Taveirne steunen het initiatief.

Dagelijks appel

Beweging.net gaat om haar boodschap kracht bij te zetten dit jaar nog een stapje verder. Graffiti-artiest Wietse uit Brugge werd gevraagd om op de gevel van het beweging.net-kantoor in Roeselare een muurschildering te maken. De creatieve geest van Wietse kwam met een fennek op de proppen, beter gekend als een woestijnvos.

Gaëlle Beeusaert: 'Een woestijnvos heeft grote oren en een gevoelig gehoor, waardoor hij tot anderhalve kilometer ver kan horen. Een mooie metafoer naar de opdracht die wij onszelf stellen. De mural zal iedere dag een leuke aanblik zijn voor wie bij ons komt werken, maar ook een dagelijks geheugensteuntje voor het doel dat we ons stellen.' ■

~ Wil je de muurschildering komen bewonderen? Dat kan op de hoek van de Sint-Jorisstraat met Ardooisesteenweg in Roeselare.

~ Meer weten over het initiatief van Evy Gruyaert? Neem een kijkje op www.weareallears.be of via kwb.

© Jerolien Pollet

Wim David, voorzitter ACV West-Vlaanderen: 'Wij kiezen voor oplossingen en dat werd bij de vorige sociale verkiezingen beloofd met meer dan 70 procent van de mandaten.'

SOCIALE VERKIEZINGEN 2024

Het luisterend oor in de West-Vlaamse bedrijven

Je kunt er niet naast kijken in deze Visie: van 13 tot en met 26 mei verkiezen de werknemers hun vertegenwoordigers in het Comité voor Bescherming en Preventie op het Werk (CPBW) of in de Ondernemingsraad (OR). 'Voor West-Vlaanderen gaat het over 579 bedrijven waarin werknemers op het ACV kunnen stemmen', vertelt provinciaal ACV-voorzitter Wim David.

Dat is het aantal bedrijven waar er verkiezingen voor het CPBW zijn. In 335 ervan zijn er ook verkiezingen voor een OR. Wim: 'In de praktijk liggen de aantallen iets hoger, maar er zullen niet overall verkiezingen zijn: waar er evenveel (of minder) kandidaten als mandaten zijn, is er een akkoord zonder dat de werknemers moeten stemmen.'

Duizenden oren

Ze zijn met iets meer dan 6.000, de ACV'ers die zich in West-Vlaamse bedrijven verkiesbaar stellen. 'Dat zijn duizenden mensen die bereid zijn om hun collega's te ondersteunen en hun belangen te verdedigen. Zij beluisteren de grieven van de werkvloer en vormen zo mee het "oor" van onze vakbond', gaat Wim verder. 'In kleinere ondernemingen zijn sociale verkiezingen niet verplicht. Vaak is daar geen werkne-

mersvertegenwoordiging op de werkvloer. Toch doen we als ACV veel inspanningen om ook ons oor bij de kmo-werknemers te luisteren te leggen: met bevestigingen bijvoorbeeld of met acties op kmo-bedrijventerreinen.'

Grootste vakbond

Bij de vorige sociale verkiezingen haalde het ACV in West-Vlaanderen meer dan 70 procent van de mandaten in de CPBW's en OR's binnen, een record. 'Een mooie beloning voor het harde werk van al die ACV-militanten. We kiezen als vakbond voor oplossingen, wij willen vooruit en het is duidelijk dat de werknemers dit waarderen. Als die waardering opnieuw resulteert in stemmen voor ons tijdens de sociale verkiezingen, dan kunnen we het record van 2020 evenaren. Ga dus stemmen in mei, en stem voor het ACV!' besluit Wim David.

~ Alles over de sociale verkiezingen: www.hetacv.be/sociale-verkiezingen
~ Kmo-werknemer? Abonneer je op de West-Vlaamse kmo-nieuwsbrief: www.hetacv.be/kmo-wvl

Contact. West-Vlaanderen

CM in West-Vlaanderen

Contacteer ons via 050 44 05 00, westvlaanderen@cm.be of kijk op www.cm.be/kantoren voor de dienstverlening.

ACV in West-Vlaanderen

Contacteer ons via www.hetacv.be/stel-je-vraag of 051 23 58 00. Boek een afspraak via www.hetacv.be/afspraak.

Regioeditie

Beweging.net West-Vlaanderen, westvlaanderen@beweging.net

Medewerker De Lovie en ACV-kandidaat

Stan

**Verfaillie
gevat in 5
woorden**

DIALOOG

'Ik heb altijd al een grote interesse gehad in de actualiteit en ik heb over veel zaken wel een mening. Democratie en inspraak zijn voor mij heel belangrijk. Toen een collega mij vier jaar geleden vroeg om mij kandidaat te stellen voor de sociale verkiezingen heb ik niet lang getwijfeld en nu heeft de microbe mij stevig te pakken.'

LUISTEREN

'Ik kreeg onlangs als compliment van een collega dat mensen zich snel op hun gemak voelen bij mij. Dat komt wellicht doordat ik goed en graag luister naar wat mensen mij vertellen. Ik probeer te ondersteunen en te helpen waar mogelijk. Mijn interesse in wetgeving helpt hierbij. Sommige zaken die men mij vertelt, neem ik mee naar de overlegorganen om een oplossing te zoeken.'

VRIJWILLIG

'Toen ik studeerde, was ik elke zomer monitor op de speelpleinwerking. Ik vond het zalig om de deelnemers een leuke dag te bezorgen, net zoals ik er hier in De Lovie nu professioneel voldoening uit haal om met onze bewoners aan de slag te gaan. Ik help via de Vereniging Ons Tehuis in Ieper ook jongeren om hun rijbewijs te halen. En uiteraard is mijn vakbondswerk voor een groot stuk vrijwillig.'

SPREEKBUIS

'Als verkozene in het Comité voor Bescherming en Preventie op het Werk en de Ondernemingsraad vertegenwoordig ik – samen met de andere ACV-militanten – mijn collega's. Ik volg daarnaast de nationale belangengroep voor onze sector. Veiligheid en preventie is het meest mijn ding: dit gaat vooral over concrete situaties op de werkvloer.'

TEAMPLAYER

'Ik ben graag onder de mensen en ik probeer ook altijd de sfeer erin te houden. Het is fijn als iedereen op zijn gemak is. Vroeger was ik amateur-wielrenner, maar ik ging vooral naar de koers voor het teamgevoel, voor de maten, eerder dan om te winnen. En met onze ACV-kandidaten is dat hetzelfde: we vormen een goede groep en daardoor staan we sterk.'

BIO

Stan Verfaillie

- > 28 jaar
- > Woont in Menen samen met zijn vrouw Sofie
- > Werkt als begeleider/opvoeder bij De Lovie in Poperinge
- > Komt voor de tweede keer op bij de sociale verkiezingen

– Tekst en foto Jeroen Pollet

WEST-VLANDEREN

